

ولایت فقیه

(مجموعه موضوعی بیانات مقام معظم رهبری در رابطه با ولایت فقیه)

تدوین و گردآوری: سید مهران طباطبائی

با نظارت: امیر حسین بانکی پور فرد - مرضیه شاه سنایی گنیرانی

سخن ناشر

آثار مکتوب، به عنوان با ثبات ترین وسیله ی انتقال فرهنگ در میان جوامع، و نیز یکی از مهمترین ابزارهای هدایت و تکامل فرهنگی و انسانی، دارای اهمیت فراوان بوده و با جذب مخاطبان بسیار، بخصوص قشر جوان، در حفظ ارزش های یک ملت و یا در نهادینه کردن فرهنگ بیگانه، می تواند نقش بسیار مهمی ایفا کند.

در این راستا، «انتشارات حدیث راه عشق»، با این هدف، در سال ۱۳۸۲، به عرصه ی فرهنگی کشور وارد شد. این مجموعه ی فرهنگی که ادامه دهنده ی مسیر "مؤسسه ی حدیث راه عشق" است، با تدوین و چاپ کتاب در حوزه های گوناگون؛ ازدواج و خانواده، تاریخی، اجتماعی، فرهنگ هویت اسلامی، مطالب ارزشمندی را در اختیار خوانندگان قرار می دهد.

در سال‌های اخیر انتشارات حدیث راه عشق، با داشتن گروه‌های پژوهشی با تجربه، به عنوان ناشر تخصصی ازدواج و خانواده شناخته شده و هم اکنون نیز با همکاری پژوهشگران «مرکز مطالعات و تحقیقات حیات طیبه» و «شبکه شفا» (شبکه‌ی فعالین ازدواج)، در صدد رسیدن به اهداف والاتری در زمینه‌های مختلف می‌باشد.

این مجموعه با هدف طراحی‌های مشترک فرهنگی، ایجاد سیستم‌های مدرن توزیع سراسری، ایجاد زیر ساخت‌های ترویجی و تبلیغی کتاب، ایجاد پاتوق‌های همفکری نویسندگان همسو برای طراحی و بهینه‌سازی وضعیت نشر، تسهیل دسترسی به کتاب‌های این انتشارات، شیوه‌های مطالعاتی کارآمد، ایجاد بستر تعاملات گسترده میان عوامل تولید کتاب و ناشران و همچنین حمایت از طرح‌های پژوهشی کاربردی و مرتبط و حضور پررنگ‌تر در حوزه نشر کتاب، بسترسازی برای تولید یا ترجمه آثار ارزشمند به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

در پایان، انتشارات حدیث راه عشق، در راستای تحقق اهداف خود که همانا تحکیم مبانی دینی و حفظ هویت فرهنگی جامعه است، دست همه‌ی محققان و پژوهشگران در این حوزه را، به گرمی می‌فشارد و مسلماً اظهار نظرهای مشفقانه و رهنمودهای اهل قلم می‌تواند در پیشرفت این مجموعه، موثر واقع شود.

و من الله التوفیق

فهرست

مقدمه

۱- پیشینه ی تاریخی مسأله ی ولایت فقیه

۱-۱- سابقه ی فقه سیاسی شیعه و طرح مسئله ی ولایت فقیه

- ۲۱..... حضور روشن فقه سیاسی از اول تدوین فقه شیعه
- ۲۲..... غدیر نمایانگر حکومت در ردیف بالاترین احکام اسلام
- ۲۳..... غدیر پاسخی به سفسطه های جدایی دین از سیاست
- ۲۴..... پیام غدیر؛ جدانکردن دین از اساس زندگی مردم یعنی حکومت
- ۲۶..... زایل شدن افسانه جدایی دین از سیاست نتیجه ی حرکت ملت ایران
- ۲۶..... نظام سازی بر اساس فقه سیاسی شیعه توسط امام خمینی برای اولین بار
- ۲-۱- علت مظلوم ماندن ولایت فقیه در طول تاریخ
- ۲۷..... نگاه نکردن به دین و فقه به عنوان قالبی برای حکومت
- عدم دسترسی شیعیان به حکومت، زمینه ی انفکاک فقه حکومتی از فقه شیعه
- ۲۸.....

۲- معنا و مفهوم ولایت

۲-۱- ولایت یعنی پیوند و باهم بودن

- ولایت محور و مرکز اتصال اجزای جامعه‌ی اسلامی ۳۳
- ولایت یعنی یگانگی، درهم تنیدگی و برای هم بودن ۳۴
- تعاطف، همدلی، تعاون و همکاری وجه غالب نظام ولایتی ۳۵
- اتصال و پیوستگی جدایی ناپذیری مردم و حاکمیت ۳۶
- محبت همراه پیوستگی با مردم؛ تفاوت پادشاهی و ولایت ۳۸
- پیوند عاطفی، فکری و عقیدتی حاکم و مردم شرط تحقق ولایت ۳۹
- ارتباط انفکاک ناپذیر با مردم ۴۰
- عهده داری حکومت توسط فردی از جنس مردم؛ اساس حاکمیت در اسلام ۴۱
- امیر المؤمنین علی (ع) نماد ارتباط با مردم و الگوگیری نظام ۴۲
- پدري مهربان برای مردم ۴۴
- ارتباط با مردم حقیقت ولایت الهی ۴۴

۲-۲- ولایت فقیه؛ مقوله‌ای متفاوت از ولایت محجوران

- محجوریت مردم؛ تحریف معنای ولایت ۴۵
- معنای ولایت، حکومت بر همه‌ی مردم و نه قاصران ۴۶
- تعبیر ولایت به عنوان سرپرستی افراد قاصر؛ سفسطه‌ای عوامانه ۴۸
- نفی انحصار معنای ولایت در ولایت بر محجوران در کلام صاحب جواهر ۴۹

۲-۳- تعریف ولایت مطلقه‌ی فقیه

- ولایت مطلقه؛ ابزار انعطافی در دست کلیددار اصلی نظام ۵۰
- تسلیم شدن در برابر فشارهای بیرونی؛ انحراف در معنای انعطاف ۵۱
- «مطلق العنان بودن» تفسیری غلط از ولایت مطلقه‌ی فقیه ۵۲
- بقای مسئولیت‌های ارکان مسئول با وجود ولایت مطلقه‌ی فقیه ۵۳
- برابری شخص ولی فقیه با دیگران در برابر قانون ۵۴

۳- اهمیت و جایگاه ولایت فقیه

۳-۱- ولایت فقیه در امتداد ولایت خدا

- ولایت منحصر به خداوند و حقی الهی ۵۷
- ولایت در عالم سیاست خلوه‌ی ولایت الهی در هستی ۵۸
- ولایت؛ فراتر از سیاست و پرتویی از ولایت الله ۵۹
- حکومت دین، تقوا و عدالت نمونه‌ای از ولایت الهی ۵۹

- بی ارزشی عبادت با جهل نسبت به توحید و ولایت ۵۹
- وحدت بر محور ولایت فقیه همان اعتصام به حبل الله ۶۱
- ۲-۳- نقش دین در اداره جامعه
- مراد از نظم امر کم در نهج البلاغه؛ اقامه ی نظام و حکومت اسلامی ۶۲
- ضرورت گرد آمدن جامعه حول محور ایمانی ۶۳
- ضرورت پر شدن فضای جامعه از فقه و شریعت اسلامی ۶۴
- تحقق پیشرفت مادی در سایه ی دین و معنویت هشداری برای غرب ۶۵
- اتصال ارکان اداره ی کشور به منشأ دینی ۶۶
- ۳-۳- ولایت فقیه حافظ جامعه ی اسلامی
- تأثیر رهبری جامعه در رسیدن به سر منزل مطلوب ۶۶
- نقطه ی تعیین کننده ی معنای جامعه ی اسلامی ۶۷
- اصل نورانی ولایت فقیه؛ خنثی کننده ی توطئه ها ۶۸
- ولایت فقیه ذخیره پایان ناپذیر و حلال مشکلات در گردنه های سخت ۶۹
- اهمیت التزام به ولایت فقیه و تبعیت از رهبری در نظام اسلامی ۷۰
- دفاع از نظام اسلامی و ولایت فقیه وظیفه ای همگانی ۷۰

۴- مشروعیت، ادله ی و بدهات

۱-۴- مشروعیت حکومت

- خواست مردم، تقوا و عدالت؛ ارکان مشروعیت حکومت ۷۵
- ۲-۴- ادله ی ولایت فقیه و بدهات آن
- ولایت فقیه از مسلمات فقه شیعه ۷۷
- مبانی بسیار مستحکم و از واضحات فقه اسلام ۷۸
- قابل دفاع ترین نظریه طبق امتیازات عقلایی ۷۹
- دلیل عقلی و نقلی بر ولایت فقیه ۷۹
- حقیقت ولایت فقیه؛ مورد قبول هر شنونده ی متصف ۸۰
- اجرای قوانین اسلام؛ دلیل عقلی بر حکومت دین شناسان ۸۱

۵- ویژگی های ولی فقیه

۱-۵- تقوا و عدالت

- عدالت از شرایط ولایت در اسلام ۸۵
- عدالت، شرط مجریان نظام ولایی ۸۶
- ولایت یعنی حاکمیت انسان های پارسا ۸۷

- عدالت و تقوا نشانه‌ی اهلیت و صلاحیت ولی ۸۸
- امیر المؤمنین (علیه السلام) مظهر عدالت فردی و اجتماعی ۸۹
- استقرار عدالت؛ لازمه‌ی تبعیت از ولایت علی (علیه السلام) ۹۰
- لزوم تطبیق فرمان اولی الامر با معیارهای الهی ۹۱
- عزل از ولایت در صورت تخلف ۹۲
- ولایت الهی عاری از خودپرستی، سلطنت و خودخواهی ۹۳
- ولایت؛ حکومت مقتدر و عادل عاری از استبداد ۹۴

۵-۲- شجاعت و استقامت

- ایستادگی در مقابل دشمن ۹۵
- شجاعت، شرح صدر و استقامت امام ۹۶
- ولی مظهر قدرت، عدالت، رحمت و حکمت الهی ۹۸
- باور به خدا، باور به مردم، باور به خود منشأ شجاعت و استقامت ۹۹
- محبت به اهل بیت، روحیه‌ی صبر و جهاد ۱۰۲

۵-۳- علم و درایت

- ضابطه‌ی مکتب سیاسی اسلام؛ علم، تقوا و درایت به همراه خواست مردم ۱۰۲

۶- نقش و وظایف ولی فقیه

- پایبندی به آرمانهای اسلامی و احکام الهی ۱۰۷
- پاسداری ارزشها و دیده بانی، اساسی ترین نقش ۱۰۸
- ضرورت اشراف ولی فقیه بر مراکز اساسی و حساس جامعه ۱۰۸
- نظارت بر حفظ حرکت کلی نظام ۱۰۹
- مراقبت از انقلاب در برابر انحرافات و فریب های دشمن؛ وظیفه‌ی رهبر ۱۱۰
- پیش گیری از انعطاف های غیر لازم و غیر مجاز ۱۱۱
- ولی فقیه؛ سیاست گذار و نه مجری ۱۱۳
- مرجع تشخیص و حل معضلات مهم کشور ۱۱۳
- «اولی الامر» ناظر اجرای صحیح و دقیق قانون ۱۱۴

۷- لایت فقیه و مجلس خبرگان

- خبرگان یکی از تمایزات نظام جمهوری اسلامی ۱۱۹
- نقش آفرینی در لحظه‌ی بحران خلاء رهبری ۱۱۹
- عقلانه ترین و متین ترین ساز و کار برای انتخاب رهبر ۱۲۰
- مسئولیت خبرگان در مورد رهبری؛ مسئولیتی ابتدائی و استدامتی ۱۲۱

۱۲۱		خبرگان رهبری واسطه‌ای انتخاب رهبری توسط مردم
۱۲۲		نظارت جدی وبدون رو در بایستی مجلس خبرگان بر رهبر
۱۲۳		کار کمیسیون تحقیق؛ نظارت بر بقای شرایط رهبری
۱۲۴		نفی دور در مسئله‌ی خبرگان و رهبری

۸- مخالفان ولایت فقیه و شیوه‌ی برخورد

۸-۱- عداوت دشمن، با ولایت فقیه

۱۲۹		هجوم به رهبری با هدف زیر سؤال بردن حاکمیت فقها
۱۳۱		تأمین‌کنندگی جهت‌گیری اسلامی نظام، علت مخالفت با ولایت فقیه
۱۳۱		جدایی دین از سیاست شگرد تبلیغاتی استکبار و استبداد

۸-۲- تعریف ضد ولایت فقیه

۱۳۳		اثبات ضدیت با ولایت، نیازمند شواهد و ضوابط
۱۳۵		پرهیز از نسبت ضدیت با ولایت فقیه در اثر ادله‌ی واهی
۱۳۶		تفاوت انتقاد با ضدیت و مخالفت
۱۳۸		پرهیز از بی دقتی در تشخیص مصداق ضد ولایت فقیه
۱۳۸		تفاوت انتقاد از ولی و ضدیت با ولایت فقیه
۱۴۰		تفاوت مخالفت‌های کارشناسی و ضدیت با ولایت فقیه
۱۴۱		آزادی علمی در ابراز اعتقادات پیرامون ولایت فقیه
۱۴۱		عدم رفتار خشونت آمیز در اجتماعات با اهانت‌کنندگان به رهبری
۱۴۳		توجه به تشکیک در مراتب ولایت پذیری